

## 29:2

**De omständigheterna att en pump, som var nödvändig för en allmän avloppsanläggnings funktion, saknat larm och att särskild beredskap inte funnits för fall av driftstopp har ansetts grunda skadeståndsskyldighet för kommunen mot fastighetsägare som drabbats av källaröversvämning.**

B.J. ägde en fastighet i Vansbro kommun. Fastigheten, på vilken är uppfört ett hotell, ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning. Fastigheten är sedan 1940-talet ansluten till ren-, spill- och dagvatten i duplikatsystem.

Söndagen den 23 mars 1986 inträffade en översvämning i källarvåningen på hotellbyggnaden. Avloppsvatten gick baklänges in i fastigheten genom en golvbrunn i tvättstugan och en brunn i hallen. Vattnet steg ca 15-20 cm i vissa utrymmen och orsakade skada på fast och lös egendom. Översvämningen berodde på att en pump i pumpstationen vid vägen 75–100 m från hotellet stoppat pga att ett trikåplagg (långkalsonger) fastnat i pumpens munstycke.

B.J. yrkade att Va-nämnden måtte förplikta kommunen att till honom utge skadestånd med 4 856 kronor jämte ränta. Beloppet avser en räkning från Anticimex på motsvarande belopp avseende avfuktning av skadade utrymmen.

B.J. anförde vidare: Han upptäckte översvämningen den aktuella dagen klockan 19 eller 20. Vattnet var då i stigande och sjönk undan först nästa dag. Han larmade kommunen samma kväll och fick kontakt med kommunalarbetare S.J. Denne kunde dock inte få igång den pump som strejkade.

Kommunen bestred yrkandet.

Kommunen anförde: Pumpstationen är utrustad med två torrt uppställda pumpar. Vid aktuell tryckhöjd cirka 2 meter har dessa vardera en kapacitet av cirka 35 liter/sekund. Pumpstationen har bräddavlopp i ett dike. Bräddavloppet ligger högre än golvet i hotellet. Orsaken till detta är att den varierande nivån på vattenytan i diket gör att vatten tidvis annars skulle strömma in i pumpstationen från diken. De två pumparna är uppkopplade så att en pump startar vid en viss nivå. Om trots detta vattnet fortsätter att stiga startar den andra pumpen på en högre nivå. S.J. var vid pumpstationen den 22 mars 1986 på kvällen, varvid båda pumparna var ur funktion pga utlösta motorbelastningsskydd. S.J. lyckades få igång den ena pumpen

varefter han avlägsnade sig. Den 23 mars klockan 08.30 kom kommunalarbetaren L.H. till stationen. Båda motorskydden var då utlösta. En pump startade omgående efter återställning av motorskyddet och fungerade därefter. Den andra pumpen vägrade fungera, varför L.H. skruvade isär den och fann trikåplagget insnärjt i pumphjulet. Orsaken till att dess motorskydd löst ut är därför helt klar. Varför den andra pumpen strejkat är ej klarlagt. Pumpstationen saknar larm. Den beredskapsstyrka som numera finns var inte uppriktad vid tiden för översvämningen.

### **Va-nämnden yttrade:**

I 12 § lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar är föreskrivet att allmän va-anläggning skall vara försedd med de anordningar som krävs för att den skall fylla sitt ändamål och tillgodose skäliga anspråk på säkerhet samt att anläggningens huvudman, så länge anläggningen behövs skall underhålla den och i övrigt sörja för att den på tillfredsställande sätt fyller sitt ändamål. Om skada uppkommer till följd av att huvudmannen åsidosatt sin skyldighet i förhållande till fastighetsägare skall huvudmannen enligt 29 § va-lagen ersätta skadan. Förpliktelsen att ersätta uppkommen skada föreligger oberoende av om något vållande ligger huvudmannen till last eller ej.

Avloppspumpar som ingår i spillvattennätet kräver i regel speciell uppsikt och tillsyn, eftersom driftavbrott och andra störningar lätt kan leda till upp-dämning i ledningsnätet med risk för vatteninströmning i anslutna fastigheter. Det är mot den bakgrunden vanligen nödvändigt att utrusta dem med ett larmsystem som genast varskor om inträffad driftstörning och ger möjlighet till snabba ingripanden för att avhjälpa uppkomna fel.

I målet är upplyst att pumpstationen saknade larm och att kommunen ej hade särskild beredskap för händelser av nu aktuellt slag. Detta måste betraktas som en allvarlig brist vad gäller utrustning och tillsyn av avloppsanläggningen. Kommunen har inte visat att denna brist ej orsakat översvämningen och skadan på hotellfastigheten.

Va-nämnden förpliktade kommunen att till B.J. utge det yrkade skadeståndet.

*Beslut: 1988-02-09, BVa 11*

*Mål nr: Va 251/86*